

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2576

Vragen van het lid **Schouw** (D66) aan de staatssecretaris van Economische Zaken over *de paardenvleesaffaire* (ingezonden 27 mei 2013).

Antwoord van staatssecretaris **Dijksma** (Economische Zaken) mede ondertekend door de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (ontvangen 17 juni 2013)

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht «Willy Selten: terugroepactie is onzin»?¹

Antwoord 1

Wij hebben kennisgenomen van de uitzending van Nieuwsuur. In de brieven van 12 april jl. (nr. 26991-348) en 24 april (nr. 26991-357) en in het AO Voedsel fraude d.d. 14 maart en 25 april jl. hebben wij uw Kamer geïnformeerd over de zaak Selten, de redenen voor de terugroepactie en de stand van zaken daarvan.

De herkomst van het vlees van Selten is door de op zijn minst ondeugdelijke administratie niet herleidbaar, waardoor niet is vast te stellen dat dit vlees aan alle voedselveiligheidsvoorschriften voldoet en bijvoorbeeld de vereiste keuringen op hygiëne en dierziekten heeft ondergaan. Onderdeel van het strafrechtelijk onderzoek is of er sprake is van een frauduleus opgestelde administratie en criminele handelwijze. Op grond van geldende wet- en regelgeving (Algemene Levensmiddelenverordening) moet het vlees daarom als niet geschikt voor humane consumptie of diervoeder worden beschouwd. Vlees dat ongeschikt is voor humane consumptie mag niet op de markt worden gebracht. Vlees dat al op de markt is gebracht, moet daarom uit voorzorg van de markt worden gehaald.

Tot op heden heeft de firma Selten niet aan kunnen tonen dat het geleverde vlees afkomstig is van een herkomst die voldoet aan de wettelijke regels. Daarmee blijft gelden dat het door Selten in de betreffende periode geleverde vlees niet op de markt mag worden gebracht en dat het vlees dat wel op de markt is gebracht, van de markt moet worden gehaald.

Zoals wij u eerder hebben gemeld is er sprake van een lopend strafrechtelijk onderzoek, dat wordt uitgevoerd onder leiding van het Openbaar Ministerie. In het algemeen en ook in deze casus onthouden wij ons van beantwoording

¹ Nieuwsuur, 22 mei 2013 (<http://nieuwsuur.nl/onderwerp/509689-willy-selten-terugroepactie-is-onzin.html>)

van vragen over lopende strafzaken dan wel beweringen van verdachten in lopende strafzaken. Wij kunnen hierover wel melden dat de resultaten van het opsporingsonderzoek tot op heden de ernstige verdenkingen bevestigen.

Vraag 2 en 3

Klopt de bewering dat het overgrote deel van het paardenvlees waar naar gezocht wordt, zich bevindt in een vrieshuis? Zo nee, hoe weerlegt u de stelling van de heer Selten? Zo ja, kunt u dit nader toelichten? Hoe weerlegt u de stelling van de firma Selten dat er geen fraude is gepleegd met paardenvlees en dat er geen paardenvlees verkocht is als rundvlees?

Antwoord 2 en 3

In vervolg de beantwoording van vraag 1, melden wij dat wij in onze brief van 12 april jl. (nr. 26991-348) hebben aangegeven dat het Openbaar Ministerie op 26 maart informatie heeft vrijgegeven uit het strafrechtelijk onderzoek. Dat gaf aan dat uit gedetailleerd onderzoek van de NVWA-IOD naar de administratie van Selten in ieder geval vast is komen te staan dat in de periode van 1 januari 2011 tot 15 februari 2013:

- partijen vlees (vermoedelijk paardenvlees) van onbekende herkomst zijn in- en uitgeslagen;
- het bedrijf meer vlees uitslaat dan inslaat;
- als rundvlees gekenmerkte partijen paardenvlees bevatten of paardenvlees zijn.

Vraag 4

Klopt het dat de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) monsters heeft genomen waarvan geconstateerd is dat het paarden-DNA bevatte, terwijl de NVWA geïnformeerd was dat het ook paardenvlees betrof? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe beoordeelt u deze informatie?

Antwoord 4

De Inlichtingen en Opsporingsdienst van de NVWA werkt als professionele opsporingsdienst met monsterprotocollen die voldoen aan de eisen om bewijsvoering in een strafzaak te kunnen steunen. In dit onderzoek zijn monsters genomen om bewijs te vergaren dat sprake is van het omkatten van paardenvlees naar rundvlees. Uit monsteronderzoek van de voorraad van het vlees van Selten is in 35 van de 168 monsters paardenvlees aangetoond waar dit niet stond vermeld in de aanduiding.

Verder merken wij op dat de terughaalactie niet specifiek is gericht op het paardenvlees, maar op het in de periode van 1-1-2011 tot en met 15-2-2013 door Selten geleverde vlees, waarvan de herkomst niet bekend is.

Vraag 5

Waar is de door de NVWA geponeerde stelling dat in het geval van Selten 4 miljoen kilo meer vlees is uitgegaan dan binnengekomen op gebaseerd en is het mogelijk de onderliggende administratie of onderzoeksresultaten openbaar te maken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Het Openbaar Ministerie heeft, ten behoeve van noodzakelijk uit te voeren toezichtsactiviteiten, medio april bepaalde informatie verstrekt vanuit de toenmalige stand van zaken in het opsporingsonderzoek. Hiertoe behoorde de betreffende informatie zoals aangehaald in uw vraagstelling. Verder kunnen wij hierover vanwege het lopende strafrechtelijk onderzoek geen mededelingen doen.

Vraag 6

Hoe verklaart u de discrepantie tussen uw brief van 12 april jl. waarin u stelt dat op basis van acute dreiging van de volksgezondheid artikel 32 van de Warenwet kan worden uitgevoerd (het opleggen van een last onder bestuursdwang) en de stelling in uw brief van 16 mei jl. dat er nooit sprake is geweest van gevaar voor de gezondheid? Waarop is de grootschalige terugroepactie nu gebaseerd?²

² Kamerstuk, 26 991, nr. 348

Antwoord 6

Er is geen sprake van een discrepantie. In de betreffende uitzending is een onjuist beeld geschapen door citaten uit hun verband te halen. In onze brief van 12 april jl (TK 26 991, nr 347) hebben wij in het algemeen de Tweede Kamer geïnformeerd over handhaving van de regelgeving inzake voedselveiligheid, voedselkwaliteit hieronder mede begrepen. Het gaat hierbij om sanctiemogelijkheden zowel bij overtredingen op grond van de Wet Dieren als om overtredingen op grond van de Warenwet.

Het genoemde citaat («...om op zeer korte termijn een acute bedreiging van de volksgezondheid weg te nemen.») uit de brief van 12 april heeft betrekking op de Warenwet. De zaak Selten heeft echter geen betrekking op de Warenwet maar op de Wet Dieren. De last onder bestuursdwang (LOB) die is opgelegd aan het bedrijf Selten is op grond van de Wet Dieren. Op grond van de Wet Dieren is de staatssecretaris van Economische Zaken (EZ) bevoegd tot het opleggen van een last onder bestuursdwang. Deze maatregel is gericht op het ongedaan maken van de overtreding en niet op het bestraffen van de overtreder. In de Wet Dieren is niet nader bepaald met het oog op welk belang een LOB kan worden opgelegd.

Zowel in de brief van 12 april jl (TK 26 991, nr 348) als in de brief van 16 mei jl is ten aanzien van de risico's volksgezondheid het volgende aangegeven: «Op dit moment zijn er geen concrete aanwijzingen dat er een gevaar is voor de volksgezondheid. Dit geldt zowel voor het vlees als voor de levensmiddelen waarin het vlees is verwerkt die op de markt zijn gebracht.» Er is derhalve geen sprake van een discrepantie in de Kamerbrieven.

Zoals aangegeven in onze brief van 24 april jl. is de terugroepactie gebaseerd op regels voortvloeiend uit de Algemene Levensmiddelenverordening (ALV). De herkomst van het vlees van Selten is door de op zijn minst ondeugdelijke administratie niet herleidbaar, waardoor niet is vast te stellen dat dit vlees aan alle voedselveiligheidsvoorschriften voldoet en bijvoorbeeld de vereiste keuringen op hygiëne en dierziekten heeft ondergaan. Onderdeel van het strafrechtelijk onderzoek is of er sprake is van een frauduleus opgestelde administratie en criminele handelwijze. Waar uit de administratie de herkomst niet is af te leiden, moet op grond van geldende wet- en regelgeving (ALV) het vlees als niet geschikt voor humane consumptie of diervoeder worden beschouwd. Vlees dat ongeschikt is voor humane consumptie mag niet op de markt worden gebracht. Vlees dat al op de markt is gebracht, moet uit voorzorg van de markt worden gehaald.

Een levensmiddelenexploitant is verantwoordelijk om procedures hiervoor in gang te zetten. De NVWA heeft Selten op 9 april een last onder bestuursdwang opgelegd om het uitgeleverde vlees uit voorzorg terug te laten halen en de afnemers te laten informeren, zodat zij hetzelfde kunnen doen voor alle uitgeleverde producten waar het betreffende vlees in is verwerkt. Het bedrijf heeft hieraan geen gehoor gegeven, waarna de NVWA op 10 april zelf de afnemers heeft geïnformeerd teneinde de producten van de markt te laten halen.

Vraag 7

Ziet u aanleiding om eerdere beslissingen van u of de NVWA in deze zaak te herzien? Zo ja, wat gaat u doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Nee. Tot op heden heeft de firma Selten niet aan kunnen tonen dat het geleverde vlees afkomstig is van een herkomst die voldoet aan de wettelijke regels. Daarmee blijft gelden dat het door Selten in de betreffende periode geleverde vlees niet op de markt mag worden gebracht en dat het vlees dat wel op de markt is gebracht, van de markt moet worden gehaald.

Vraag 8

Bent u bereid deze vragen voor 29 mei te 12.00 uur te beantwoorden?

Antwoord 8

Het is helaas niet gelukt om de vragen voor 29 mei 12.00 uur te beantwoorden.